

Het hakenkruis over Europa

Toen Hitler, wegens Dantzig, op 1 september 1939 de oorlog tegen Polen begon, hoopte hij op een gelokaliseerde oorlog. Daarvoor had hij acht dagen tevoren met Stalin een militair bondgenootschap gesloten en gehoopt dat de westerse mogendheden, zoals in zijn vorige internationale rechts-overtredingen, zich zouden tevrede stellen met een protest.

Zonder oorlogsverklaring en met een reusachtige luchtmacht, een gemotoriseerde infanterie, een artillerie op pantserwagens en zonder rekening te houden met de burgerbevolking, viel Duitsland Polen aan. Op 3 september verklaarden Groot-Brittannië en Frankrijk, die Polens onafhankelijkheid hadden gewaarborgd, de oorlog aan Duitsland. De "gekke oorlog" begon. Gans de winter van 1939 tot 10 mei 1940 bestookten de Duitsers en de Fransen respectievelijk van op de Siegfrieden de Maginotlinies elkaar. Warschau viel na twaalf dagen strijd en een vreselijk luchtbombardement. Op het einde van september viel Rusland op zijn beurt Polen binnen en verdeelde de buit met Duitsland. Op 9 april 1940 bezette Duitsland Dene-

Waren de vorige problemen, die enig grondgebied van een buurland betroffen, door Hitler lokaal opgelost, dan ging het met Polen niet zo eenvoudig. De greep naar de Poolse corridor was het begin van Wereldoorlog II. Engeland en Frankrijk deden hun woord gestand. Rusland (tijdelijk Duitse bondgenoot) zou ook aangevallen worden. De U.S.A. werd er door Japan in betrokken, terwijl Italië de Duitse zijde koos. Het werd een ware "wereld" oorlog.

marken en veroverde na enkele weken ook Noorwegen. Op dezelfde wijze viel het op 10 mei 1940 Frankrijk, België, Luxemburg en Nederland aan. Luxemburg viel nog dezelfde dag in Duitse handen en op 15 mei, na het bombardement van Rotterdam, capituleerde Nederland, gevolgd door België op 28 mei, terwijl de Fransen en het ter hulp gesnelde Engelse expeditiekorps gescheiden werden door de sinds 13 mei nabij Sedan doorgebroken Duitse pantserwagens, die op 23 mei Boulogne en daarmee natuurlijk ook de zee bereikten. Het Engelse korps kon, onder een geweldig luchtbombardement en grote verliezen van 27 mei tot 3 juni met een deel van het Franse leger te Duinkerken ingescheept worden, om later de kern te vormen van het geallieerd invasieleger. Twee dagen na de Engelse terugtocht begon de Duitse overmacht een geweldig en beslissend offensief tegen het afgezonderd Franse leger ten zuiden van de lijn Amiens-Laon. De rechtervleugel van de Duitsers had nauwelijks twee dagen nodig om een doorbraak af te dwingen met het gevolg dat Rouen werd ingenomen. Op slag stortte het ganse Franse centrale front ineen. De verliezen aan mensenlevens en materiaal waren geweldig. Nu lag de weg naar Parijs open, de stad werd dan ook zonder grote tegenstand ingenomen. Terwijl de Duitse troepen over de Champs-Élysées trokken kwam ook Italië in oorlog. Het weerstandsvermogen van Frankrijk was nu totaal gebroken. Het was niet meer mogelijk nog een geordend militair verzet te verzekeren. Hierom adviseerde generaal Weygand, die na Gamelin opperbevelhebber was geworden, dat de regering om een wapenstilstand zou verzoeken

vooraleer het Franse leger geheel en al uiteengeslagen was. Er volgden dagen van grote spanning. De regering immers was verdeeld. Er waren er die overwogen of de strijd zou worden voortgezet van uit Noord-Afrika. Dit zou mogelijk zijn, vermits de Fransen beschikten over een vloot en koloniale troepen, alsook over een deel dat van het Franse leger kon worden overgebracht. Niemand kon evenwel de gevolgen van zulke beslissing voorzien. Terwijl Paul Reynaud pleitte voor verdere strijd, raadde maarschalk Pétain, de "held van Verdun" uit de eerste wereldoorlog, hierbij gesteund door generaal Weygand, de regering aan onmiddellijk te capituleren. Reynaud gaf ontslag. Toen vormde generaal Pétain een nieuwe regering en sloot een wapenstilstand met de Duitsers. Op 25 juni 1940 was de oorlog in Frankrijk dan ook gedaan.

De Duitsers bezetten ruim de helft van Frankrijk, vooral dan het noordelijke en het westelijke deel. Wie niet capituleerde was Generaal Charles de Gaulle. Deze stak naar Groot-Brittannië over en nam er de leiding van de vrije Franse troepen, die in het buitenland de strijd tegen de Duitsers voortzetten.

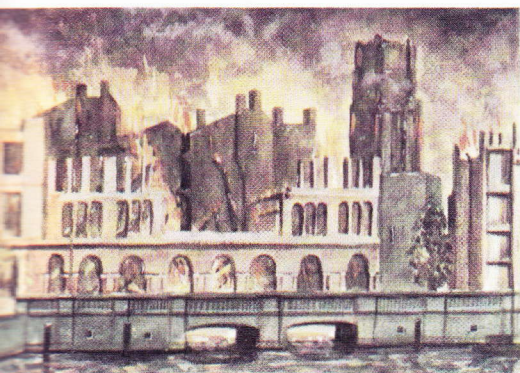
Duitsland bezette nu West-Europa en de Atlantische kust vanaf de Noordkaap tot aan de Pyreneeën. Terwijl Rusland nog altijd Hitlers bondgenoot was, bleef de U.S.A., niettegenstaande alle sympathiebetuigingen van president F.D. Roosevelt voor de geallieerden, neutraal. Engeland stond volledig alleen in de "Slag om Engeland". Het beschikte slechts over drie troepen: de Navy, de R.A.F. (amper één tegen vijf Duitse vliegtuigen) en Winston Churchill, die niets anders kon beloven dan "bloed, zweet en tranen", maar die er tevens op stond nooit toe te geven. Deze drie troepen zouden Hitlers hoop om

in de nazomer van 1940 Engeland te verpletteren en daarna te bezetten, doen mislukken. Door tussenkomst van Italië bereikte de oorlog de Balkan (Griekenland 28 oktober), de Middellandse zee en Noord-Afrika. Toen dacht Mussolini die zich door Hitlers vriendschap sterk voelde, dat zijn ogenblik om toe te slaan aangebroken was. Hij werd evenwel overal duchtig achteruit geslagen. Hitler moest, ofschoon tegen zijn plannen in, optreden: Griekenland en Kreta werden bezet, terwijl het Afrikakorps onder bevel van Maarschalk Rommel de toe-

stand in Noord-Afrika in zijn voordeel wist te keren. Intussen waren Roemenië, Bulgarije en Joegoslavië tot de as Rome-Berlijn toegetreden. In Joegoslavië brak onmiddellijk een geweldige guerrilla uit onder de rechtse leider Michailovitsj en de communistische partizanenleider Tito. Stalin, die op een lange westerse uitputtingsoorlog had gerekend, was erg ontgoocheld over de gang van zaken en toonde zich ten opzichte van Duitsland hoe langer hoe dreigender. Daarom besloot Hitler op 21 juni 1941 tot de Russische veldtocht, om het graan van de Oe-

kraïne en de olie van de Kaukasus in zijn oorlogsvoering op te nemen. Het was niet moeilijk om een voorwendsel voor deze aanval te vinden: het gold immers een ideologische kruistocht tegen het bolsjevisme. Anderzijds was de Duitse drang naar het oosten niet gloednieuw. Dadelijk na de nederlaag van Frankrijk begon men in de Duitse generale staf met het uitwerken van plannen om het uitgestrekte Russische gebied binnen te vallen en op korte tijd te veroveren. Drie Duitse legers behaalden grote lokale successen, maar konden toch hun doel, de inname van Leningrad, Moskou en vooral van Stalingrad, niet bereiken. Ruslands traditionele bondgenoten, nl. de afstand, de terugtocht en de winter ontwrichtten de Duitse opmars. Sinds 1941 namen de U.S.A. aan de oorlog deel en werden dra het arsenaal der democratieën. Nu keerde de kans.

bombardement van Rotterdam

gevechten te Narvik

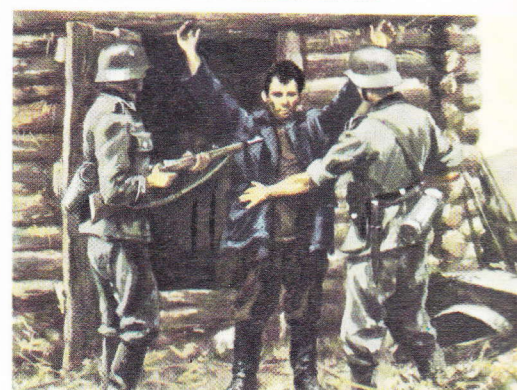
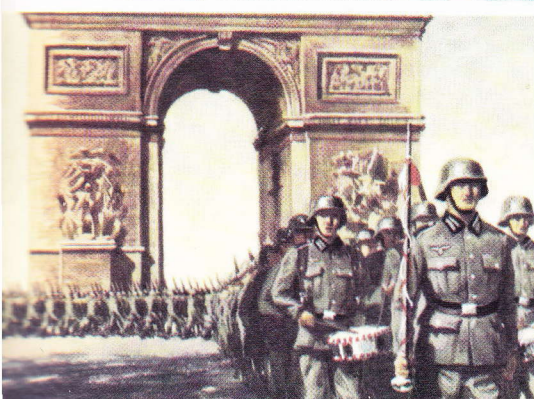

veldtocht in Rusland

bezetting van Parijs

oorlog in de Balkan

- As-mogendheden
- geannexeerde gebieden in 1939
- bezet geallieerd gebied
- niet bezet geallieerd gebied
- neutrale landen